

Enhet: Rotnes skole

VIRKSOMHETSPLAN 2020

Kommunens verdier; Respekt, redelighet, raushet

Nittedal kommunes
strategiske styringsmål

Gode tjenester

God folkehelse

Rent miljø

Stolt nittedalsidentitet

Levende lokaldemokrati

Gode prosesser

Kompetente og
motiverte medarbeidere

Sunn økonomi

Rektors innledning

I midtre del av Nittedal ligger Rotnes skole i naturskjønne og lekevennlige omgivelser med utsikt. En rødmalt skole med tre bygg fra ulike tidsepoker og en paviljong omkranset av grønne gressletter, trær og bekk.

Rotnes skole er en tre parallell skole med i overkant av 415 elever organisert i fire bygg. På SFO går 170 barn. Totalt bidrar over 55 ansatte til elevens faglige og sosiale utvikling.

I tillegg til å ha deltatt i kompetanseutvikling om inkluderende læringsmiljø (UDIR), er Rotnes skole en PALS-skole. PALS står for **P**ositiv **A**tferd, **s**tøttende **L**æringsmiljø og **S**amhandling. Kompetanseutvikling i inkluderende opplæring samt bl.a. tilgang til de ulike verktøy i det skoleomfattende PALS-programmet, fremmer gode sosiale læringsmiljøer. Verdierne ansvar, respekt og omsorg står sentralt. Andre hovedsatsningsområder foruten inkluderende opplæring er vurdering for læring med fokus på spesifikk tilbakemelding for å fremme faglig og sosial utvikling.

Jevnlig arbeid med å fremme gode digitale ferdigheter også i samarbeid med foreldrene for å forebygge krenkelser av digital og skjult art, er stadig et aktuelt arbeidsområde.

Alternative læringsarenaer slike som skolehage-, uteskole-, digital- og mat & helse-orientert opplæring, utvikles stadig.

I skolehagen muliggjøres det for elevene ulik forståelse for sammenhenger i naturen, for eksempel forståelse for hvordan jord, mat og avfall henger sammen. Dette er meningsfullt i tillegg til å være motiverende for elevene til å mestre og å lære mer med hode, hjerte og hender. Matavfall i grønne poser i ulike klasserom samler elevene inn, kompostering av avfallet skjer og ny jord blir til.

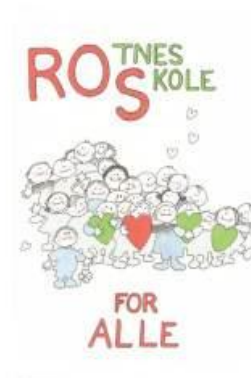
Det å skaffe seg kunnskap i rammen av f.eks. skolehage er nå enda mer aktualisert med nye læreplaner fra høsten av. Nye læreplaner har bl.a. fokus på nettopp bærekraftig utvikling, naturglede, tverrfaglighet og dybdelæring. Mer om skolehagen kan leses her: <https://www.facebook.com/Rotnes-skole-113840880045066>.

Arbeidsmiljøet skal preges av verdiene (AMOREL); **arbeidsglede, mot, omsorg, raushet, engasjement og lojalitet**.

Skolens visjon:

*Vi skal sammen skape
læring og mestring
med hode, hjerte og
hender.*

Gode tjenester

Strategiplan for kvalitet i Nittedalskolen

Strategi for kvalitet i Nittedalsskolen er en strategi for godt læringsmiljø og økt læringsutbytte. Planen ivaretar behovet for en helhetlig og langsiktig strategi for kvalitetssikring og kvalitets-utvikling. Den beskriver forventet kvalitet i lærerens undervisning og oppfølging av elevenes læringsutbytte.

Nittedalskolen skal være en inspirerende og framtidsrettet foregangsskole. Det er en målsetting at læringsresultatene i hele Nittedalsskolen viser et stabilt høyt nivå.

Utgangspunktet for vårt kvalitetsarbeid er den informasjonen vi får gjennom det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Hensikten med dette systemet er å bidra til kvalitetsutvikling på alle nivåer i grunnopplæringen med henblikk på tilpasset opplæring og økt læringsutbytte for den enkelte elev. Systemet skal bidra til åpenhet, innsyn og dialog om skolens virksomhet.

Systemet tar utgangspunkt i tre spørsmål:

- Hva vet vi?
- Hva får vi til?
- Hva kan vi bli bedre på?

På skolenivå skal data suppleres med informasjon om lokale forhold som man skaffer ved å ta i bruk kvalitative metoder som for eksempel observasjon, samtale, systematisk analyse og refleksjon samt erfaringsdeling.

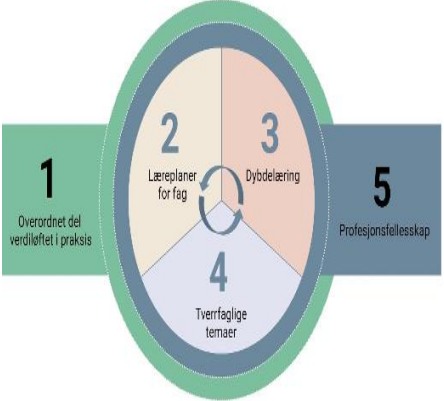
Elevenes læring er det sentrale i kvalitetsarbeidet. Gode tjenester i grunnskolen handler om hvordan god undervisning og god skoleledelse utføres slik at effekten på elevenes læring blir størst mulig.

Overordnet målsetting for Nittedalskolen:

«Elevene i Nittedalskolen skal oppleve fremgang og mestring slik at de får mot til å gå løs på livet, utvikle videre det de lærer og delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv.»

Hovedfokuset for det pedagogiske utviklingsarbeidet budsjettåret 2020 er å sikre opplæring i alle fag fra høsten 2020 i tråd med Fagfornyelsen 2020.

Mål og strategier- Rotnes skole	Ansvarlig	Hvordan vurdere måloppnåelse?
<p>Sikre gode prosesser for å forberede seg på å jobbe etter Fagfornyelsens fem deler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Overordnet del – verdiløftet i praksis 2. Læreplaner for fag 3. Dybdelæring 4. Tverrfaglige temaer <p>Lærerne ved Rotnes skole skal på ulike arena arbeide for å:</p> <p>Fremme god inkludert opplæring med relevant innhold og sammenheng mellom fag.</p> <p>Legge til rette for at elevene på sitt nivå tilegner seg solid faglig kunnskap og forståelse inkludert grunnleggende ferdigheter, og at de kan anvende det de lærer, i ulike sammenhenger.</p> <p>Kunne ny kompetansedefinisjon;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>tilegne seg og anvende</i> kunnskaper og ferdigheter 2. <i>mestre utfordringer og løse oppgaver</i> i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner 3. <i>forståelse og evne</i> til refleksjon og kritisk tenkning 	<p>Ledelsen og lærerne</p>	<p>Gjennomføre de 5 kompetansemodulene utviklet av UDIR https://bibsys.instructure.com/search/all_courses?design=udir#360.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Overordnet del – verdiløft i praksis. 2. Læreplaner for fag 3. Dybdelæring 4. Tverrfaglige temaer 5. Profesjonsfelleskap <p>Lærerne rapporterer antall rike oppgaver i ulike fag. Trinnene tilrettelegger for rike oppgaver og deler i PU-tid.</p> <p>Medarbeidersamtaler og fag- og utviklingssamtaler Elevundersøkelsen, nasjonale prøver og kartleggingsprøver. Evaluering av arbeid i fag-grupper, på avd. møter, i PU-møter på trinnmøter og lederseminar.</p>

<p>Elevene ved Rotnes skole skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gradvis utvikle sin forståelse av begreper og sammenhenger innenfor et fagområde. • forstå temaer og problemstillinger som går på tvers av fag- eller kunnskapsområder. • bruker sine evner til å analysere, løse problemer og reflektere over egen læring til å konstruere en varig forståelse. <p>På ulike møtearena i profesjonelle læringsfelleskap arbeide med forbedringer i f.h.t fagfornyelsen (færre endringer, mer utvikling jf. Viviane Robinson), som skal fremme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Læringsmål utfra kompetansemål (ikke pensum/lærebok) 2. Alle elever skal jevnlig arbeide med undring, kritisk tenkning og dybdelæring i ulike grupper og med ulike læringspartnere. 3. Lærende møter i personalet for å oppnå felles forståelse for progresjon. 4. Deling av gjennomførte tverrfaglige und.opplegg jf. Overordnet del; <p>Folkehelse og livsmestring. Demokrati og medborgerskap. Berekraftig utvikling.</p>		<p>Vurdering for læring. To stjerner og ett ønske. Loggbok eller loggskjema.</p> <p>Lærerne evaluerer en gang i mnd'en eget arbeid og deler på avdelingsmøter. Medarbeidersamtaler og fag- og utviklingssamtaler. Evaluering av arbeid i fag-grupper, på avd. møter, i PU-møter på trinnmøter, lederseminar og sonevise samlinger. Trinnevaluering sammen med inspektør. Evaluering av personalet.</p> <p>Samtlige trinn deler på PU-møte til høsten.</p>
---	--	---

Kompetente og motiverte medarbeidere

Kompetansemobilisering og kunnskapsdeling arbeides med generelt, men også spesifikt opp mot videreutdanning. Rotnes skole er f.eks. aktive med å dele undervisningsopplegg på digitale fellesområder og i ulike læringssammenhenger. Å fremme kompetansemobilisering og mer dybdelæring søkes via å ta i bruk ulike forskningsbaserte metoder som fremmer dette. På lærende møter frembringes læringsfelleskap med gode fagsamtaler og helhetlig læringsprosess.

Medarbeiderundersøkelsen – 10.faktor

10-faktor	Rotnes skole	Gj.snitt Norge
Indre motivasjon	4,4	4,3
Mestringstro	4,3	4,3
Autonomi	4,4	4,2
Bruk av kompetanse	4,4	4,2
Mestringsorientert ledelse	4,2	4,0
Rolleklarhet	4,5	4,3
Relevant kompetanse-utvikling	4,0	3,7
Fleksibilitetsvilje	4,4	4,5
Prososial motivasjon	4,6	4,7

Strategi for kvalitet i Nittedalsskolen

Kvalitetssikring:

- Lærere og skoleledere har nødvendig kompetanse.
- Lærere og skoleledere er faglig oppdatert og arbeider forskningsbasert.

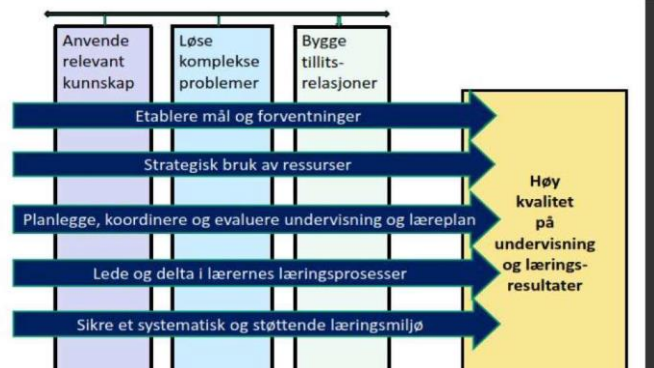
Kvalitetsutvikling:

- Det legges til rette for profesjonsutvikling på skolene.
- Skolene strekker seg for å oppfylle kjennetegnene for en lærende organisasjon.
- Det gjennomføres systematisk erfaringsdeling mellom lærerne.
- Utviklingsarbeidet på skolen er godt organisert.
- Erfaringsdeling og refleksjon som metode brukes i stor grad.

Rotnes skole ønsker å være en elevsentrert ledet skole av kollektiv orienterte ansatte, som stadig i større grad får til mer individuell og tilpasset undervisning med variasjon av arbeidsmetoder. Hver enkelt elev ønsker vi i større grad skal være involvert i å utforme sine egne læringsstrategier (elevmedvirkning).

Vi ønsker i tråd med nyere forskning fra Hargreaves og Fullan (2014) å sikre at vår profesjonelle kapital (pedagogisk personale) består av høyt kvalifiserte lærere som er i stand til å gi effektiv og god undervisning samtidig som også en kontinuerlig forbedring søkes. Nødvendig kunnskap og ferdigheter (humankapital), evne til at lærerne samarbeider i grupper (sosial kapital) og evner til å ta gode beslutninger (beslutningskapital) er kapital som utvikles gjennom erfaring, praksis og refleksjon. Samarbeidende kulturer krever at det settes av tid med rom for å fremme tillit og gode relasjoner.

På Rotnes skole er vi også i tråd med Vivian Robinsons forskning (2011) i fokusskifte fra lederstil til ledelsespraksis. De fem områdene innen ledelsespraksis som har betydning for elevenes læring er kjent i ledergruppa ved at de har boka og har lest den. Spesielt betydningen av skolelederens deltakelse i lærerens læring vektlegges for å bygge kapasitet i skolen til å lede lærerens læring.

Skolelederne må inneha relevant kunnskap om hva som gir størst læringsutbytte for elevene og kunne anvende denne. Nyere klasseromsforskning, tilstrekkelig kunnskap om undervisning og læring m.m., samt at denne kunnskapen må kunne brukes for å ta rette avgjørelser i forhold til bl.a. evaluering av lærernes undervisning, ressurspørsmål, klasse- og gruppeinndeling og hjem-skole samarbeid.

Løse komplekse problemer og bygge relasjonell tillit er to av tre kjerneområder.

Louise Stoll

Profesjonelt læringsfelleskap

Via PALS- og inkluderingsprogram og vår visjon har vi et utgangspunkt for stadig å jobbe med felles verdier og felles visjon og å utvikle profesjonsfelleskapet. Vi arbeider stadig for å få til et kollektivt ansvar for elevenes læring og gjennom reflekterende dialog søker vi å utforske hvordan egen undervisning virker i forhold til elevene.

Ledelsespraksisen er preget av distribuert ledelse eller samledelse. Hvem som tar lederroller for å endre undervisning og læring i tråd med virksomhetsplan alle er enige i, må nødvendigvis ikke være forankret i formell posisjon, men kan også være forankret i personlige egenskaper og profesjonalitet og styringsdokumenter m.m.

Når skolen som organisasjon har god ledelse og preges av en kultur for læring, gir det en indirekte effekt på elevens læringsmiljø og læring. En solid ledelse og organisasjon er en forutsetning for at arbeidet med elevenes læringsmiljø foregår systematisk og kontinuerlig, og at skolen tar i bruk mer forskningsbasert kunnskap.

Lærerens evne til å lede klasser og grupper er en av de viktigste faktorene i arbeidet mot mobbing og for å skape gode læringsmiljø. God klasseledelse kjenne-tegnes av en tydelig struktur i undervisningsforløpet og formulering av tydelige mål for elevenes læring og læringsmiljø. På Rotnes skole tilstreber vi høye forventninger til elevene og å gi dem konstruktive og spesifikke tilbakemeldinger både i forhold til faglig og sosial utvikling. For å kunne gi tilbakemeldinger på elevenes atferd er det viktig at skolens ordensreglement, samt PALS-forventninger er innarbeidet i klassen.

Sunn økonomi

Strategi for kvalitet i Nittedalskolen

Kvalitetssikring:

- Det vurderes fortløpende om ressursene brukes på riktig måte.

Rotnes skole har som hovedformål å fremme tilpasset opplæring med mestring og læring for alle elever. Alternative læringsarenaer slike som læringslab, ute-skole, skolehage og ulike kurs gir også rammer for ytterligere fleksibel bruk av ressurser for ulike elever i ulike faser med ulike læringsbehov. Ressursutnyttelsen vurderes som god. Det er krevende med stadig tilflytting av flyktninger og ellers betydelig befolkningsvekst i området.

Gode prosesser

Medbestemmelse utvalget på skolen har jevnlig møter med agenda. Når oppfølgingsliste utarbeides, følges denne opp. Samarbeidet er godt.

God folkehelse

Styringsdokumentene for grunnskoleområdet herunder læreplanen og opplæringsloven med forskrifter fremmer folkehelse.

§ 9A sikrer elevene et læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Strategiplan for kvalitet i Nittedalskolen med den overordnede målsettingen «*Elevene i Nittedalskolen skal oppleve framgang og mestring slik at de får mot til å gå løs på livet, utvikle videre det de lærer og delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv*», fremmer folkehelse. Å sikre en god kvalitet i undervisningen hvor elevene har et godt læringsutbytte er det viktigste forebyggende arbeidet for å ivareta en god folkehelse.

1. Alle elever utvikler sosiale ferdigheter og opplever et godt psykososialt læringsmiljø fritt for mobbing og krenkelser.
2. Alle elever opplever et godt læringsmiljø som fremmer læring i alle fag.
3. Opplæringen i alle fag fremmer forståelse, dybdelæring og holdninger i tråd med læreplanverket for Kunnskapsløftet.
4. Alle elever utvikler gode grunnleggende ferdigheter og god kompetanse i basisfagene matematikk, norsk og engelsk.

Levende lokaldemokrati

Barn og unges kommunestyre (BUK)

BUK består av valgte representanter fra kommunens barne- og ungdomsskoler.

BUK gjennomfører seks møter i året, og en representant for rådmannen tilrettelegger for gjennomføring av arbeidet. Ordfører er så langt det er mulig til stede på alle møter, og har ifølge reglementet ansvar for "*å veilede BUKs ordfører slik at det blir god møteledelse og avstemming foregår på riktig måte. I tillegg kan ordfører svare på spørsmål og orientere om hvordan politiske prosesser foregår*".

Nittedal kommunale foreldreutvalg (NKFU)

NKFU ble reetablert i oktober 2016.

NKFU skal være et samordnende og koordinerende organ for foreldrerådene ved alle grunnskolene i Nittedal og ha som formål:

- å arbeide for å fremme et godt samarbeid mellom foreldrene, skolen, oppvekst-administrasjonen og hovedutvalg for oppvekst og utdanning
- å være et høringsorgan og et rådgivende organ på vegne av foreldrene ved alle grunnskolene i kommunen
- å drive informasjonsarbeid og idéskaping og bidra til erfaringsutveksling og foreldresamarbeid mellom de ulike grunnskolene i kommunen
- å legge til rette for økt foreldreengasjement for derved å gi den enkelte elev et best mulig utbytte av sin skolegang

NKFU består av en foreldrerepresentant fra hver av de 10 grunnskolene, valgt av Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) – fortrinnsvis leder i FAU.

Elevråd, foreldrearbeidsutvalg (FAU) og samarbeidsutvalg (SU).

Elevrådet på Rotnes skole består av representanter fra 4.- 7. klasse. Elevrådet har en elevrådsleder og en nestleder. Elevrådet møtes ca. 1 gang om måneden. Elevrådslærer innkaller til møter, leder møter og skriver referat samt deltar på SU-møter sammen med elevrådsleder og nestleder.

Deres oppfatning av deltakelse i SU (samarbeidsutvalg – rektors øverste rådsorgan) uttrykkes slik:

Oppsummering SU:

«(...) gode møter med passelig intervall.

Vi i elevrådet har fått til en fin "loop" der vi får oppsummert SU referatene og får visualisert at sakene vi diskuterer i elevråd også blir tatt videre.

Hyggelige møter med engasjerte møtedeltakere fra forskjellige roller innen skolen»

Alle foreldre/foresatte med barn på skolen er medlem av foreldrerådet.

Etter forskriftene skal foreldrerådet bl.a. fremme fellesinteressene til foreldrene og bidra til at elever og foreldre tar aktivt del i arbeidet med å skape et godt skolemiljø. Videre skal foreldrerådet arbeide for å skape god kontakt mellom det enkelte hjem og skolen, og legge forholdene til rette for trivsel og positiv utvikling hos elevene og være med å skape kontakt mellom skolen og lokalsamfunnet. Foreldrerådet velger et styre, foreldrerådets arbeidsutvalg, også kalt FAU.

I hver klasse skal det velges to foreldre som skal være klassekontakter.

Foreldrekontakten er en representant for foreldrene, valgt av og blant foreldre med barn i samme gruppe/klasse. Foreldrekontakten er bindeleddet mellom skolen/ kontaktlæreren og foreldrene i gruppen/klassen. Mange har erfaring fra arbeidsplassen sin med rollen som tillitsvalgt. Å være foreldrekontakt kan minne litt om den oppgaven. Foreldrekontakten skal samarbeide med kontaktlæreren og de andre lærerne om å skape et godt miljø der elevene trives og der det er gode forutsetninger for læring.

Aktuelle oppgaver for klassekontaktene er:

- Planlegge å gjennomføre foreldremøter i samarbeid med kontaktlærer
- Drøfte saker som angår skolens ute- og innemiljø
- Danne nettverk for elever og foresatte
- Organisere sosiale tiltak for klassen
- Sørgje for at nye klassekontakter blir valgt

FAU er forkortelsen for Foreldrerådets arbeidsutvalg. Foreldrerådet velger et arbeidsutvalg (FAU), og FAU fungerer som et styre for foreldrerådet (alle foreldrene). FAU skal sikre reell medvirkning fra foreldre. Å skape et godt samhold mellom hjem og skole og legge til rette for positiv utvikling hos elevene er det viktigste oppdraget.

I hver klasse skal de foresatte velge en representant til FAU. Representanten skal samarbeide med lærerne i klassen og være kontaktledd mellom de foresatte og foreldrerådets arbeidsutvalg.

Rotnes FAU møtes jevnlig og de tar opp saker som angår elevene ved skolen og forholdet skole/hjemmene. I høringsarbeid er det opprettet et trafikk- utvalg. FAU arrangerer også årlig en sommerfest. Rektor er vanligvis tilstede ved oppstart av FAU-møter (Rektors halvtime).

FAU-leder uttaler dette om SU-møtene:

«I f.t. hvordan SU-møtene fungerer opplever jeg møtene som produktive og nyttige. For meg utgjør møtene et viktig utgangspunkt for FAU-møtene. I tillegg synes jeg vi har gode og interessante diskusjoner i møtene.»

SU (samarbeidsutvalget) skal være sammensatt på følgende måte: to representanter fra foreldrene, to representanter fra lærerne, en fra andre tilsatte og to fra kommunen. Den ene fra kommunen skal være rektor ved skolen. Den andre skal være politisk valgt. Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen.

Politisk representant uttaler følgende om SU:

Først og fremst vil jeg fremheve elevene som har vært, eller er i SU (...) utrolig oppegående, blide, ærlige og konstruktive. Jeg har opplevd SU møtene som en god arena for å løse, belyse og snakke om utfordringer. Og ikke minst snakke om de gode sidene ved Rotnes Skole. For meg har det også vært en viktig arena, som jeg har brukt til å bli kjent med Nittedalskolen.

Ved alle grunnskoler skal det være et skolemiljøutvalg (SMU). SU kan fungere som skolemiljøutvalg, men må da utvides med så mange foreldrerepresentanter at de har flertall. Dette har de siste årene vært praksis ved Rotnes skole. Skolemiljøutvalget har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolemiljøet.

Rent miljø

Ivaretas gjennom å følge læreplanene.

I læreplanens overordnet del vektlegges bærekraftig utvikling. Stadig er det tema om hvordan ta valg som har best mulige konsekvenser på tvers av landegrensler og over generasjoner.

Kompetansemål:

- Samtale om aktuelle filosofiske og etiske spørsmål og diskutere utfordringer knyttet til temaene fattig og rik, krig og fred, natur og miljø, IKT og samfunn (KRLE)
- Drøfte verdivalg og aktuelle temaer i samfunnet lokalt og globalt: sosialt og økologisk ansvar, teknologiske utfordringer, fredsarbeid og demokrati (KRLE)
- Stille spørsmål, samtale og filosoferer rundt naturopplevelser og menneskets plass i naturen (naturfag)
- Gjennomføre aktiviteter i nærområdet for å lære om naturen og samtale om hvorfor dette er viktig (naturfag)
- Praktisere kildesortering og diskutere hvorfor kildesortering er viktig (naturfag)
- Beskrive hva som kan gjøres for å ta vare på naturen i nærområdet, og argumentere for omsorgsfull framferd i naturen (naturfag)
- Gjøre rede for bruken av noen energikilder før og nå og innhente informasjon og statistikk fra ulike kilder for å beskrive og diskutere mulige konsekvenser av energibruken for miljøet lokalt og globalt (naturfag)
- Forklare begrepet klima, kjenne til årsaker til klimaendringer og undersøke og registrere konsekvenser av ekstremvær (naturfag)
- beskrive korleis produksjon og forbruk kan øydeleggje økosystem og forureine jord, vatn og luft, og drøfte korleis dette kan ha hindrast og reparerast (samfunnsfag)
- undersøkje å diskutere bruk og misbruk av ressursar, konsekvensar det kan få for miljøet og samfunnet, og konflikstar det kan skape lokalt og globalt (samfunnsfag)
- vurdere, velge og handle miljøbevisst (mat og helse)
- beskrive livsløpet til et produkt og vurdere konsekvenser for bærekraftig utvikling, miljø og verdiskaping (kunst og håndverk)

Stolt nittedalsidentitet

Gjennom arbeidet med å implementere strategiplan for kvalitet i Nittedalsskolen vil elever og foreldre oppleve Nittedalsskolen som god. Gjennomføring av foreldreundersøkelser og kvalitative metoder for å innhente supplerende informasjon for eksempel intervjuer av foreldre og elever mv. vil bidra til at foreldre og elever opplever skolen som god.

Styringsmålet stolt Nittedalsidentitet ivaretatt gjennom:

- gode foreldremøter
- gode utviklingssamtaler:
- godt samarbeid med hjemmene
- god kommunikasjon (herunder en god hjemmeside)